

Rijksvastgoed- en ontwikkelingsbedrijf

Zes vragen over bewindvoering en onbeheerde nalatenschappen

Inleiding

De wettelijke taak die de Staat heeft onder het huidige erfrecht bestaat uit het **in ontvangst nemen van geld en de goederen omzetten in geld van onbeheerde nalatenschappen**. Deze gelden worden daarna gestort in de consignatiekas van het ministerie van Financiën (vermoedelijk onbeheerd) dan wel afgedragen aan de schatkist (via Regionale directie West definitief onbeheerd).

Wanneer niet bekend is of er erfgenamen zijn, wanneer de nalatenschap niet door een executeur wordt beheerd en de erfgenamen die bekend zijn haar geheel of ten dele onbeheerd laten, kan de Staat (na benoeming door de Rechtbank) optreden als vereffenaar. Enerzijds kan hier toe worden overwogen omdat anders de wettelijke taak van de Staat niet goed tot zijn recht komt, anderzijds omdat dan onbeheerde nalatenschappen om zo te zeggen 'echt' onbeheerd blijven.

1. Aan wie legt de bewindvoerder verantwoording af indien de rechthebbende overlijdt?

Wanneer het bewind eindigt door overlijden van de rechthebbende, dan zijn, behoudens het geval dat een executeur-testamentair is benoemd die belast is met het beheer over de nalatenschap (art. 4:144 lid 1 j° 145 lid 2 BW), diens erfgenamen degenen aan wie ten overstaan van de kantonrechter eindrekening en verantwoording moet worden afgelegd. Wie erfgenaam is, blijkt uit een verklaring van erfrecht.
(Bron: Aanbevelingen meerderjarigenbewind)

2. Heeft de bewindvoerder nog taken na het overlijden van de rechthebbende en zo ja, welke?

Vanzelfsprekend dient de bewindvoerder de Kantonrechter op de hoogte te stellen van het overlijden. Tevens moet hij een eindrekening op stellen en daarover verantwoording afleggen aan de erfgenamen ten overstaan van de Kantonrechter.

Krachtens art. 1:448 lid 3 BW blijft een gewezen bewindvoerder verplicht al datgene te doen, wat niet zonder nadeel voor de rechthebbende kan worden uitgesteld, totdat degene die na hem tot het beheer van de goederen bevoegd is, dit heeft aanvaard.

3. Dient de bewindvoerder de uitvaart te regelen?

Art. 1:449 lid 1 BW bepaalt dat het bewind eindigt wanneer de dood van de rechthebbende komt vast te staan. Dientengevolge is het regelen van de uitvaart wettelijk gezien geen taak van de bewindvoerder. Echter, wanneer er niets is geregeld, ligt het voor de hand dat - in de lijn der verantwoordelijkheid van de bewindvoerder - hij de begrafenis of crematie regelt. Dat is met name het geval wanneer de betrokkene geen partner of familieleden heeft.

4. Wat kan de bewindvoerder doen als de nalatenschap van de rechthebbende vermoedelijk onbeheerd is?

De bewindvoerder kan een (vermoedelijk) onbeheerde nalatenschap aanmelden bij de Afdeling Onbeheerde Nalatenschappen van het RVOB. *Dit onderwerp wordt nog nader uitgewerkt.*

5. Waarom ontfermt de Staat – in de hoedanigheid van het RVOB – zich over onbeheerde nalatenschappen?

Het is maatschappelijk onwenselijk (dat goederen uit) nalatenschappen tussen wal en schip vallen. Indien een nalatenschap niet toevalt aan erfgenamen dan verkrijgt de Staat deze onder algemene titel (art. 4:189 en 4:226 lid 4 BW).

6. Neemt het RVOB elke onbeheerde nalatenschap in behandeling?

De rol van de Staat is afhankelijk van het bedrag dat onbeheerd wordt achtergelaten en is mede afhankelijk van de kosten van taxatie en ontruiming.

De afweging kan leiden tot de volgende beslissingen

- * het RVOB zorgt alleen voor taxatie van de inboedel, zodat ze kan afwegen de zaak in behandeling te nemen.
- * het RVOB zorgt op basis van vrijwillige zaakwaarneming voor taxatie en voor ontruiming van de woning.
- * het RVOB treedt op als vereffenaar of draagt zorg dat een vereffenaar benoemd wordt. het RVOB ontruimt dan, op basis van vrijwillige zaakwaarneming, de woning zodat de kosten van bijvoorbeeld huur en vervuiling niet onnodig oplopen. Bovendien stelt het RVOB de goederen dan veilig. Verder draagt de dienst zorg voor bijvoorbeeld publicatie van het overlijden in een of meerdere kranten, om schuldeisers en andere belanghebbenden op te roepen en te informeren, voor opvragen van banktegoeden, voor de beëindiging van abonnementen en voor het doen van belastingaangiftes. Ook kan het RVOB afhankelijk van het saldo een ervenonderzoek uitvoeren en – als dat nodig is – de goederen verkopen om de rekeningen van te betalen. Er hoeft geen proces-verbaal van constatering te worden opgemaakt door een gerechtsdeurwaarder. Er is immers voor rekening van het RVOB een taxatie verricht. Zijn de goederen van de overledene binnen twintig jaar na het overlijden door niemand opgeëist, dan vervallen deze aan de Staat. Dit gebeurt eerder indien er geen erfgenamen zijn: dan verkrijgt de Staat de goederen direct.

Advies en voorlichting

Daarnaast biedt het RVOB ondersteuning in de vorm van **advies** en **voorlichting** over de afhandeling van (vermoedelijk) onbeheerde nalatenschappen.

Informatie en contact

Rijksvastgoed- en ontwikkelingsbedrijf
Directie Vastgoed
Regionale directie West
Afdeling Onbeheerde Nalatenschappen
Korte Voorhout 7
Postbus 16350
2500 BJ Den Haag
Tel : 070-424 5831
Fax : 070-424 5800
E-mail: nalatenschappen@rvob.nl